Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 18ης Οκτωβρίου 2012*

«Αίτηση αναιρέσεως — Κοινοτικό σήμα — Ανακοπή — Κανονισμός (ΕΚ) 2868/95 — Κανόνας 18, παράγραφος 1 — Νομική φύση κοινοποιήσεως του ΓΕΕΑ με την οποία γνωστοποιείται ότι ανακοπή έχει κριθεί παραδεκτή — Δικαίωμα ασκήσεως αποτελεσματικού ενδίκου βοηθήματος»

Στην υπόθεση C-402/11 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που υποβλήθηκε στις 25 Ιουλίου 2011,

Jager & Polacek GmbH, με έδρα τη Βιέννη (Αυστρία), εκπροσωπούμενη από τον A. Renck, Rechtsanwalt,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι το:

Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενο από τον G. Schneider,

καθού πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Rosas, προεδρεύοντα του δεύτερου τμήματος, U. Lõhmus, T. von Danwitz, A. Arabadjiev και C. G. Fernlund (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: K. Malacek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 24ης Μαΐου 2012,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 5ης Ιουλίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Jager & Polacek GmbH (στο εξής: Jager & Polacek) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 12ης Μαΐου 2011, T-488/09, Jager & Polacek κατά ΓΕΕΑ (REDTUBE) (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή της με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως του τέταρτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), της 29ης Σεπτεμβρίου 2009 (υπόθεση R 442/2009-4) (στο εξής: επίδικη απόφαση), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της εν λόγω εταιρίας και της RT Mediasolutions s. r. o. (στο εξής: RT Mediasolutions).

2 Με την επίδικη απόφαση, το τέταρτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε το αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως της 22ας Ιανουαρίου 2009 με την οποία το τμήμα ανακοπών είχε διαπιστώσει ότι η υπ' αριθ. B 1 299 033 ανακοπή της Jager & Polacek λογιζόταν ως μη ασκηθείσα.

Το νομικό πλαίσιο

3 Ο κανονισμός (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 11, σ. 1), καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 13 Απριλίου 2009. Εντούτοις, δεδομένου του χρόνου των πραγματικών περιστατικών, η υπό κρίση διαφορά εξακολουθεί να διέπεται από τον κανονισμό 40/94, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1891/2006 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006 (ΕΕ L 386, σ. 14, στο εξής: κανονισμός 40/94).

4 Οι λεπτομέρειες της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 ρυθμίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995 (ΕΕ L 303, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1041/2005 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2005 (ΕΕ L 172, σ. 4, στο εξής: κανονισμός εφαρμογής).

Ο κανονισμός 40/94

5 Το άρθρο 42 του κανονισμού 40/94, που φέρει τον τίτλο «Ανακοπή», έχει ως εξής:

«1. Κατά της καταχώρησης του σήματος μπορεί να ασκηθεί ανακοπή, εντός προθεσμίας τριών μηνών από τη δημοσίευση της αίτησης κοινοτικού σήματος, για το λόγο ότι το σήμα δεν θα πρέπει να γίνει δεκτό προς καταχώρηση δυνάμει του άρθρου 8:

[...]

γ) στις περιπτώσεις του άρθρου 8, παράγραφος 4, οι δικαιούχοι προγενέστερων σημάτων ή σημείων στα οποία αναφέρεται η διάταξη αυτή, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία επιτρέπει το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων.

[...]

3. Η ανακοπή πρέπει να ασκείται γραπτώς και να είναι αιτιολογημένη. Θεωρείται ασκηθείσα μόνο μετά την καταβολή του τέλους ανακοπής. Εντός προθεσμίας που τάσσει το [ΓΕΕΑ] και σε επίρρωση του αιτήματός του, ο ανακόπτων δύναται να επικαλεστεί πραγματικά περιστατικά, να προσκομίσει αποδείξεις και να διατυπώσει παρατηρήσεις.»

6 Το άρθρο 57 του ως άνω κανονισμού, που φέρει τον τίτλο «Αποφάσεις που υπόκεινται σε προσφυγή», ορίζει τα εξής:

«1. Οι αποφάσεις των εξεταστών, των τμημάτων ανακοπών, του τμήματος διαχείρισης των σημάτων και νομικών θεμάτων και των τμημάτων ακύρωσης υπόκεινται σε προσφυγή. Η προσφυγή έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

2. Η απόφαση που δεν περατώνει δίκη ως προς ένα των διαδίκων υπόκειται σε προσφυγή μόνο μαζί με την οριστική απόφαση, εκτός αν η εν λόγω απόφαση επιτρέπει την άσκηση χωριστής προσφυγής.»

7 Το άρθρο 77α του εν λόγω κανονισμού, που φέρει τον τίτλο «Ακύρωση ή ανάκληση», προβλέπει τα εξής:

«1. Σε περίπτωση που το [ΓΕΕΑ] πραγματοποιήσει μια εγγραφή στο μητρώο ή λάβει απόφαση που περιέχει πρόδηλο διαδικαστικό σφάλμα, αποδιδόμενο στο [ΓΕΕΑ], το τελευταίο αυτό προβαίνει στην ακύρωση της εν λόγω εγγραφής ή στην ανάκληση της εν λόγω αποφάσεως. Σε περίπτωση που στη διαδικασία υπάρχει μόνον ένας διάδικος και η εγγραφή ή η πράξη θίγει τα δικαιώματά του, η ακύρωση της εγγραφής ή η ανάκληση της απόφασης αποφασίζεται ακόμη κι αν το σφάλμα δεν ήταν πρόδηλο για το διάδικο.

2. Η ακύρωση της εγγραφής ή η ανάκληση της απόφασης που προβλέπονται από την παράγραφο 1 αποφασίζεται αυτεπαγγέλτως ή κατ' αίτηση ενός των διαδίκων από το τμήμα που έκανε την εγγραφή ή έλαβε την απόφαση. Η ακύρωση ή ανάκληση αποφασίζεται εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία εγγραφής στο μητρώο ή έκδοσης της απόφασης, κατόπιν διαβουλεύσεως με τους διαδίκους και τους πιθανούς κατόχους δικαιωμάτων επί του εν λόγω κοινοτικού σήματος, που έχουν εγγραφεί στο μητρώο.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τη δυνατότητα των διαδίκων να ασκήσουν προσφυγή σύμφωνα με τα άρθρα 57 και 63, ούτε τη δυνατότητα, σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους όρους που προβλέπει ο [κανονισμός εφαρμογής] ο οποίος προβλέπεται από το άρθρο 157, παράγραφος 1, να διορθωθούν οποιαδήποτε γλωσσικά σφάλματα ή σφάλματα μεταγραφής καθώς και προφανή σφάλματα στις αποφάσεις του [ΓΕΕΑ], ή σφάλματα αποδιδόμενα στο [ΓΕΕΑ] κατά την καταχώριση του σήματος ή κατά τη δημοσίευση της καταχωρίσής του.»

8 Πρέπει να διευκρινισθεί ότι τα άρθρα 42, 57 και 77α του κανονισμού 40/94 είναι πλέον τα άρθρα 41, 58 και 80 του κανονισμού 207/2009, ενώ το γράμμα τους παρέμεινε αμετάβλητο.

Ο κανονισμός εφαρμογής

9 Ο κανόνας 17 του κανονισμού εφαρμογής, που φέρει τον τίτλο «Εξέταση του παραδεκτού», έχει ως εξής:

«1. Αν το τέλος ανακοπής δεν καταβληθεί εντός της προθεσμίας ανακοπής, η ανακοπή λογίζεται ως μη ασκηθείσα. Αν τα τέλη ανακοπής καταβληθούν μετά τη λήξη της προθεσμίας ανακοπής, επιστρέφονται στον ανακόπτοντα.

2. Εάν η ανακοπή δεν έχει ασκηθεί εντός της προθεσμίας ανακοπής, [...] το [ΓΕΕΑ] απορρίπτει την ανακοπή ως απαράδεκτη.

[...]

5. Οιαδήποτε διαπίστωση σύμφωνα με την παράγραφο 1 ότι το δικόγραφο της ανακοπής θεωρείται ότι δεν έχει κατατεθεί και οιαδήποτε απόφαση απόρριψης ανακοπής ως απαράδεκτης σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4 κοινοποιούνται στον καταθέτη.»

10 Ο κανόνας 18 του κανονισμού εφαρμογής, που φέρει τον τίτλο «Έναρξη της διαδικασίας ανακοπής», ορίζει στην παράγραφό του 1:

«Εάν η ανακοπή κριθεί ότι είναι παραδεκτή σύμφωνα με τον κανόνα 17, το [ΓΕΕΑ] αποστέλλει κοινοποίηση στους διαδίκους ενημερώνοντάς τους ότι η διαδικασία ανακοπής θεωρείται ότι αρχίζει δύο μήνες μετά την παραλαβή της κοινοποίησης. Η προθεσμία αυτή είναι δυνατό να παραταθεί έως 24 συνολικά μήνες εάν και οι δύο διάδικοι υποβάλουν αιτήσεις για παράταση πριν από τη λήξη της περιόδου.»

11 Ο κανόνας 53α του ως άνω κανονισμού, που φέρει τον τίτλο «Ανάκληση απόφασης ή καταχώρησης στο μητρώο», διευκρινίζει στις παραγράφους του 1 έως 3 τα εξής:

«1. Στην περίπτωση που το [ΓΕΕΑ] εντοπίσει αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αντίστοιχης πληροφόρησης από τα μέρη που συμμετέχουν στη διαδικασία ότι μια απόφαση ή καταχώρηση στο μητρώο υπόκειται σε ανάκληση σύμφωνα με το άρθρο 77α του κανονισμού, ενημερώνει σχετικά το ενδιαφερόμενο μέρος όσον αφορά τη σχεδιαζόμενη ανάκληση.

2. Το ενδιαφερόμενο μέρος δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις όσον αφορά τη σχεδιαζόμενη ανάκληση εντός προθεσμίας που του τάσσει το [ΓΕΕΑ].

3. Εάν το ενδιαφερόμενο μέρος συμφωνήσει με την επικείμενη ανάκληση ή εάν δεν υποβάλει παρατηρήσεις εντός της ταχθείσας προθεσμίας, το [ΓΕΕΑ] ανακαλεί την απόφαση ή καταχώρηση. Εάν το ενδιαφερόμενο μέρος δε συμφωνήσει με την ανάκληση, το [ΓΕΕΑ] αποφασίζει σχετικά με την ανάκληση.»

12 Ο κανόνας 62 του εν λόγω κανονισμού ορίζει στην παράγραφό του 1:

«Οι αποφάσεις των οποίων η έκδοση αποτελεί αφετηρία προθεσμίας για προσφυγή, οι κλητεύσεις και όσα έγγραφα καθορίζονται από τον πρόεδρο του [ΓΕΕΑ] κοινοποιούνται με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής. Όλες οι άλλες ανακοινώσεις γίνονται με απλή επιστολή.»

Το ιστορικό της διαφοράς

13 Το ιστορικό της διαφοράς εκτέθηκε στις σκέψεις 1, 3 έως 13 και 16 έως 19 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ως εξής:

«1 Στις 12 Ιουλίου 2007, ο δικαιοπάροχος της [RT Mediasolutions] υπέβαλε ενώπιον του [ΓΕΕΑ] αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος δυνάμει του [κανονισμού 40/94].

[...]

3 Η αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος δημοσιεύθηκε στο Δελτίο κοινοτικών σημάτων υπ' αριθ. 068/2007, της 24ης Δεκεμβρίου 2007.

4 Στις 25 Μαρτίου 2008, η προσφεύγουσα [Jager & Polacek] άσκησε δυνάμει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94 [...] ανακοπή κατά της καταχωρίσεως του αιτούμενου σήματος για το σύνολο των προϊόντων και των υπηρεσιών τα οποία αφορούσε.

5 Η ανακοπή στηριζόταν στο προγενέστερο μη καταχωρισθέν σήμα Redtube και στη χρήση του δικτυακού χώρου www.redtube.com. Ο λόγος ανακοπής ήταν ο προβλεπόμενος στο άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 [...].

6 Στο έντυπο της ανακοπής, η προσφεύγουσα ανέφερε ότι το τέλος ανακοπής θα καταβαλλόταν με έμβασμα στον λογαριασμό του ΓΕΕΑ στις 26 Μαρτίου 2008.

7 Με έγγραφο της 10ης Απριλίου 2008, το τμήμα σημάτων του ΓΕΕΑ πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι το τέλος ανακοπής περιήλθε στο ΓΕΕΑ μόλις την 1η Απριλίου 2008, μετά τη λήξη της προθεσμίας ανακοπής, και ότι συνεπώς θεωρούσε την ανακοπή ως μη ασκηθείσα. Το ΓΕΕΑ επίσης διευκρίνισε ότι η προθεσμία θα θεωρούνταν ότι έχει τηρηθεί αν η εντολή εμβάσματος είχε δοθεί πριν τη λήξη της προθεσμίας ανακοπής. Το ΓΕΕΑ διευκρίνισε επίσης ότι αν η προσφεύγουσα είχε προβεί στην καταβολή κατά τις 10 τελευταίες ημέρες της προθεσμίας ανακοπής, υποχρεούτο να καταβάλει προσαύξηση ίση με το 10 % του τέλους ανακοπής το αργότερο μέχρι τις 11 Μαΐου 2008.

8 Με έγγραφο της 8ης Μαΐου 2008, η προσφεύγουσα απέδειξε ότι είχε δώσει εντολή στην τράπεζά της στις 26 Μαρτίου 2008 να καταβάλει το τέλος ανακοπής. Απέδειξε επίσης ότι κατέβαλε την προσαύξηση του 10 % στις 6 Μαΐου 2008. Επισήμανε ακόμη ότι είχε λάβει γνώση της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος μόλις στις 25 Μαρτίου 2008 το απόγευμα, δηλαδή κατά την τελευταία ημέρα της προθεσμίας ανακοπής. Κάλεσε τότε την RT Mediasolutions να ανακαλέσει την ως άνω αίτησή της, κάτι που η τελευταία δεν έπραξε. Κατά το χρονικό σημείο ασκήσεως της ανακοπής (ώρα 17:07 με τηλεομοιοτυπία), οι τράπεζες στην Αυστρία είχαν κλείσει προ δύο και πλέον ωρών και κανείς δεν ήταν πλέον παρών στο λογιστήριο της προσφεύγουσας. Της ήταν επομένως αδύνατον να δώσει αυθημερόν σε κάποιο τραπεζικό ίδρυμα εντολή για την καταβολή με έμβασμα του τέλους ανακοπής. [...] Επιπλέον, υποστήριξε ότι, με βάση το γερμανικό κείμενο του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) 2869/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με τα πληρωτέα τέλη προς το Γραφείο εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΕΕ L 303, σ. 33), η προθεσμία καταβολής θεωρούνταν ως τηρηθείσα εν προκειμένω λόγω της καταβολής της προσαυξήσεως.

9 Με έγγραφα της 20ής Μαΐου 2008, το τμήμα σημάτων του ΓΕΕΑ προέβη σε κοινοποίηση προς την προσφεύγουσα και την RT Mediasolutions [στο εξής: κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008]. Στα έγγραφα αυτά, το ΓΕΕΑ ανέφερε ότι η ανακοπή είχε κριθεί παραδεκτή στο μέτρο που στηριζόταν στο μη καταχωρισθέν προγενέστερο σήμα Redtube και ενημέρωσε την προσφεύγουσα και την RT Mediasolutions για την προθεσμία ενάρξεως του σταδίου της κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγής της διαδικασίας της ανακοπής, σύμφωνα με τον κανόνα 18, παράγραφος 1, του [κανονισμού εφαρμογής]. Ειδικότερα, το ΓΕΕΑ ανέφερε ότι η περίοδος συνδιαλλαγής (cooling off) θα έληγε στις 21 Ιουλίου 2008 και ότι το στάδιο της κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγής της διαδικασίας ανακοπής θα άρχιζε στις 22 Ιουλίου 2008. Επίσης, έταξε προθεσμίες προκειμένου η μεν προσφεύγουσα να τεκμηριώσει την ανακοπή, η δε RT Mediasolutions να απαντήσει σε αυτήν.

10 Με έγγραφο της 10ης Σεπτεμβρίου 2008, η RT Mediasolutions υποστήριξε ότι το τέλος ανακοπής δεν είχε εγκαίρως καταβληθεί και ζήτησε από το ΓΕΕΑ να ακυρώσει τη κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 και να διαπιστώσει ότι η ανακοπή λογιζόταν μη ασκηθείσα.

11 Στις 2 Οκτωβρίου 2008, το τμήμα σημάτων του ΓΕΕΑ απέστειλε στην προσφεύγουσα έγγραφο που έφερε τον τίτλο "Διόρθωση" (Korrektur). Με το έγγραφο αυτό, το ΓΕΕΑ πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι η [κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008] είχε αποσταλεί εκ παραδρομής και έπρεπε να θεωρηθεί ως στερούμενη σημασίας. Το ΓΕΕΑ πληροφόρησε ακόμη την προσφεύγουσα ότι η καταβολή του τέλους ανακοπής δεν θεωρούνταν ως πραγματοποιηθείσα εντός της

προθεσμίας ανακοπής και ότι η ανακοπή λογιζόταν ως μη ασκηθείσα. Επιπλέον, το ΓΕΕΑ επισήμανε στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να ζητήσει την έκδοση μιας έγγραφης επίσημης αποφάσεως. Η προσφεύγουσα υπέβαλε τέτοια αίτηση στις 28 Νοεμβρίου 2008.

12 Στις 22 Ιανουαρίου 2009, το τμήμα ανακοπών εξέδωσε απόφαση κατά την οποία η ανακοπή λογιζόταν ως μη ασκηθείσα. Το τμήμα ανακοπών εκτίμησε ότι οι δύο προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 2869/95, δηλαδή να έχει δοθεί η εντολή εμβάσματος εντός της προθεσμίας ανακοπής και να έχει καταβληθεί η προσαύξηση, είχαν σωρευτικό χαρακτήρα. [...]

13 Στις 20 Μαρτίου 2009, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών. Στο από 22 Μαΐου 2009 υπόμνημα με το οποίο εξέθετε τους λόγους της προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι, στις 20 Μαΐου 2008, το ΓΕΕΑ είχε εκδώσει απόφαση με την οποία έκρινε παραδεκτή την ανακοπή και ότι η ως άνω απόφαση δεν είχε νομίμως ανακληθεί σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου [77α του κανονισμού 40/94]. Επίσης υποστήριξε ότι οι δύο προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 2869/95 ήταν εναλλακτικές και όχι σωρευτικές.

[...]

16 Με [την επίδικη απόφαση], το τέταρτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε την προσφυγή.

17 Το τμήμα προσφυγών επισήμανε ότι η προθεσμία ανακοπής έληξε στις 25 Μαρτίου 2008, δεδομένου ότι η 24η Μαρτίου 2008 ήταν αργία. Η καταβολή του τέλους ανακοπής έγινε μετά τη λήξη της προθεσμίας ανακοπής, παρά τα προβλεπόμενα στο άρθρο [42, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 40/94]. Αποδεικνυόταν επίσης ότι η προσφεύγουσα δεν είχε δώσει εντολή εμβάσματος στο τραπεζικό της ίδρυμα παρά μόνο μετά τη λήξη της προθεσμίας ανακοπής, δηλαδή στις 26 Μαρτίου 2008. Συνεπώς, κατ' εφαρμογήν του άρθρου [42, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 40/94], η ανακοπή λογιζόταν ως μη ασκηθείσα.

18 Το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ότι το τμήμα ανακοπών είχε προβεί σε ορθή ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 2869/95.

19 Κατά το τμήμα προσφυγών, η [κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008] δεν αποτελούσε απόφαση δεκτική ανακλήσεως κατά το άρθρο [77α του κανονισμού 40/94], αλλά απλό μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας.»

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Δεκεμβρίου 2009, η αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως.

15 Προς στήριξη της προσφυγής της, η αναιρεσείουσα επικαλούνταν τρεις λόγους ακυρώσεως, μόνο δε η απάντηση στον δεύτερο από τους λόγους αυτούς αποτελεί αντικείμενο της αιτήσεως αναιρέσεως.

16 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αντλούνταν από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 216/96 της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 1996, σχετικά με τον κανονισμό διαδικασίας των τμημάτων προσφυγών του Γραφείου Εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΕΕ L 28, σ. 11). Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον λόγο αυτό με το σκεπτικό ότι η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή μόνο στις διαδικασίες inter partes [στις οποίες

εμπλέκεται ενώπιον του τμήματος προσφυγών και άλλος διάδικος] και ότι η απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2009 εκδόθηκε κατ' εφαρμογήν των κανόνων που προβλέπονταν για τις διαδικασίες ex parte [στις οποίες εμπλέκεται μόνο ο προσφεύγων και το ΓΕΕΑ].

17 Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως, η αναιρεσείουσα επέκρινε το ότι η ανακοπή της είχε θεωρηθεί ως μη ασκηθείσα λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του τέλους ανακοπής. Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον λόγο αυτό εκτιμώντας ότι ορθώς το τμήμα ανακοπών είχε κρίνει την ανακοπή ως μη ασκηθείσα λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του τέλους ανακοπής, σύμφωνα με τον κανόνα 17, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής.

18 Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως θεμελιωνόταν σε παράβαση του άρθρου 77α, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 40/94. Προς στήριξη του λόγου αυτού, η αναιρεσείουσα προέβαλε ότι η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 με την οποία κρίθηκε ότι η ανακοπή της ήταν παραδεκτή συνιστά απόφαση. Ειδικότερα, στο μέτρο που, κατ' εφαρμογήν του κανόνα 17, παράγραφος 5, του κανονισμού εφαρμογής, για τη διαπίστωση ότι η ανακοπή λογίζεται ως μη κατατεθείσα ή την απόρριψη της ανακοπής ως απαράδεκτης απαιτείται απόφαση, η νομική αρχή του actus contrarius (ίδια δικονομική αντιμετώπιση της αντίθετης πράξεως) και της αναλογίας των τύπων συνεπάγεται ότι η πράξη με την οποία διαπιστώνεται το παραδεκτό της ανακοπής πρέπει και αυτή να χαρακτηρίζεται ως απόφαση.

19 Κατά συνέπεια, η ως άνω απόφαση δεν μπορούσε να ανακληθεί παρά μόνον υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 77α του κανονισμού 40/94, σε συνδυασμό με τον κανόνα 53α του κανονισμού εφαρμογής. Η ανάκληση της εν λόγω αποφάσεως δεν ήταν σύμφωνη προς τους δικονομικούς κανόνες που προβλέπονται στον ως άνω κανόνα 53α και πραγματοποιήθηκε καθ' υπέρβαση της προβλεπόμενης στο εν λόγω άρθρο 77α εξάμηνης προθεσμίας.

20 Συναφώς, στις σκέψεις 91 έως 93 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι το έγγραφο της 20ής Μαΐου 2008 δεν αποτελούσε παρά κοινοποίηση προς την αναιρεσείουσα σχετικά με την ημερομηνία ενάρξεως του σταδίου της κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγής της διαδικασίας, καθώς και πρόσκληση να επικαλεσθεί πραγματικά περιστατικά, να προσκομίσει αποδείξεις και να διατυπώσει παρατηρήσεις και ότι, κατά συνέπεια, η κοινοποίηση αυτή δεν αποσκοπούσε στην παραγωγή εννόμων αποτελεσμάτων. Από τη μορφή του εγγράφου αυτού δεν προκύπτει ότι περιείχε την οριστική τοποθέτηση του ΓΕΕΑ επί του παραδεκτού της ανακοπής. Στη σκέψη 102 της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 δεν αποτελεί απόφαση, αλλά απλό μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας.

21 Το Γενικό Δικαστήριο επίσης απέρριψε τα επιχειρήματα της αναιρεσείουσας, εκτιμώντας ότι το ζήτημα αν η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 συνιστά απόφαση δεν μπορούσε να κριθεί βάσει της αρχής του actus contrarius και της αναλογίας των τύπων.

22 Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι ο κανόνας 18, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής κάνει λόγο για κοινοποίηση, η οποία δεν παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα έναντι εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται. Τέλος, από τη στιγμή που η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 δεν αποτελούσε απόφαση, η αναιρεσείουσα δεν μπορεί να επικαλείται την προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης που της δημιούργησε η ως άνω κοινοποίηση.

23 Στη σκέψη 132 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε επίσης ότι η υπόθεση δεν είχε σχέση με διεθνή καταχώριση και ότι δεν χρειαζόταν να αποφανθεί ως προς τη νομική φύση της κοινοποιήσεως από το ΓΕΕΑ προς τον Παγκόσμιο Οργανισμό Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ) των παραδεκτών ανακοπών.

Αιτήματα των διαδίκων

24 Η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, και

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

25 Το ΓΕΕΑ ζητεί την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως ως προδήλως αβάσιμης και την καταδίκη της αναιρεσείουσας στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

26 Στην αίτησή της αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει ένα μοναδικό λόγο, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 77α, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 40/94.

Επιχειρήματα των διαδίκων

27 Ο μοναδικός λόγος αναιρέσεως τον οποίο προβάλλει η αναιρεσείουσα διαιρείται σε τρία σκέλη. Με το πρώτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα επικρίνει το Γενικό Δικαστήριο καθόσον έκρινε ότι η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 δεν αποτελεί απόφαση. Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο στηρίχθηκε σε νομολογία του Δικαστηρίου μη έχουσα εφαρμογή εν προκειμένω, διότι αφορά αποφάσεις κατά την έννοια του άρθρου 288, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Η διάταξη αυτή όμως δεν είναι εφαρμοστέα στις πράξεις του ΓΕΕΑ.

28 Δεύτερον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, με το να αρνηθεί να θεωρήσει την εν λόγω κοινοποίηση ως απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο δεν της παρέσχε αποτελεσματική ένδικη προστασία.

29 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, έστω και αν το ΓΕΕΑ μπορεί να επαληθεύσει το παραδεκτό της ανακοπής σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο της διαδικασίας, μπορεί επίσης να υιοθετήσει μια σταθερή θέση επί του ζητήματος αυτού ανά πάσα στιγμή, μεταξύ άλλων στο έγγραφο με το οποίο ενημερώνει τους διαδίκους για την έναρξη του σταδίου της κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγής της διαδικασίας της ανακοπής. Η διατύπωση της κοινοποιήσεως της 20ής Μαΐου 2008 δείχνει ότι ένας από τους σκοπούς της κοινοποιήσεως αυτής ήταν η κρίση επί του παραδεκτού της ανακοπής. Η διατύπωση αυτή είναι σαφής και ανεπιφύλακτη. Στην ως άνω κοινοποίηση, δεν έγινε η διευκρίνιση ότι το ΓΕΕΑ μπορούσε να επανεξετάσει το παραδεκτό της ανακοπής ούτε ότι δεν είχε αποφανθεί οριστικώς επί του ζητήματος αυτού.

30 Κατ' εφαρμογήν της αρχής της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας, το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να θεωρήσει ότι, λόγω τόσο της μορφής όσο και της ουσίας της, η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 συνιστούσε απόφαση. Ειδικότερα, η διακήρυξη περί του παραδεκτού έγινε από αρμόδια και υπεύθυνη αρχή. Η διακήρυξη αυτή είναι ανεπιφύλακτη, συγκεκριμένη και κατηγορηματική.

31 Η εν λόγω κοινοποίηση δημιούργησε συνεπώς στον αποδέκτη της την εντύπωση ότι το ΓΕΕΑ είχε εξετάσει το ζήτημα του παραδεκτού και είχε εκδώσει επ' αυτού οριστική απόφαση. Το ΓΕΕΑ είχε μεν τη δυνατότητα να ανακαλέσει την ως άνω απόφαση επί του παραδεκτού εφόσον ήταν εσφαλμένη, αλλά έπρεπε να το πράξει τηρώντας τους προβλεπόμενους τύπους και προθεσμίες. Εφόσον δεν υπάρχει τέτοια ανάκληση, το ΓΕΕΑ εξακολουθεί να δεσμεύεται από την εν λόγω απόφαση, λόγω της ανάγκης κατοχυρώσεως της ασφάλειας δικαίου. Η απόφαση όμως αυτή δεν ανακλήθηκε εντός της εξάμηνης προθεσμίας του άρθρου 77α, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 40/94. Η διαδικασία ανακοπής έπρεπε έτσι να τεθεί ξανά σε κίνηση και να ακολουθήσει την πορεία της.

32 Με το δεύτερο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα επικρίνει το Γενικό Δικαστήριο καθόσον θεμελίωσε το σκεπτικό του στο γεγονός ότι ο κανόνας 17, παράγραφος 5, του κανονισμού εφαρμογής χρησιμοποιεί τον όρο «απόφαση» στην περίπτωση που το δικόγραφο της ανακοπής λογίζεται ότι δεν έχει κατατεθεί, ενώ ο κανόνας 18, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού χρησιμοποιεί τον όρο «ενημερώνει με κοινοποίηση». Από τον κανόνα 62 του εν λόγω κανονισμού προκύπτει όμως ότι και η κοινοποίηση μπορεί να εμπεριέχει απόφαση.

33 Με το τρίτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα επικρίνει το Γενικό Δικαστήριο καθόσον, σε απάντηση του επιχειρήματος της αναιρεσείουσας σχετικά με την υποχρέωση ενημερώσεως του ΠΟΔΙ, αρκέστηκε στο να διαπιστώσει ότι η υπόθεση αφορούσε αποκλειστικώς την καταχώριση κοινοτικού σήματος. Η εκτίμηση όμως της νομικής φύσεως μιας κοινοποιήσεως που αφορά το παραδεκτό της ανακοπής θα πρέπει να είναι ενιαία. Το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να λάβει υπόψη ότι, εφόσον η κοινοποίηση επί του παραδεκτού που απευθύνεται προς τον ΠΟΔΙ συνιστά απόφαση, ο χαρακτηρισμός της ως άνω κοινοποιήσεως πρέπει να είναι ο ίδιος και όταν αυτή απευθύνεται προς εκείνον που άσκησε ανακοπή κατά της καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος.

34 Το ΓΕΕΑ θεωρεί ότι ο μοναδικός λόγος αναιρέσεως είναι προδήλως αβάσιμος.

35 Όσον αφορά, καταρχάς, το σκέλος του λόγου αναιρέσεως που αφορά τη νομολογία του Δικαστηρίου στην οποία παρέπεμψε το Γενικό Δικαστήριο, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι είναι οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ορισμοί του διοικητικού δικαίου τους οποίους έχει θεσπίσει η Ένωση έχουν εφαρμογή και στο ΓΕΕΑ.

36 Όσον αφορά, κατόπιν, το σκέλος το σχετικό με τον χαρακτηρισμό της κοινοποιήσεως της 20ής Μαΐου 2008 ως αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δήλωσε σαφώς, στη σκέψη 122 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν προκύπτει από την ως άνω κοινοποίηση ότι το ΓΕΕΑ προτίθετο να αποφανθεί οριστικώς επί του ζητήματος του παραδεκτού. Η αρχή της αποτελεσματικής ένδικης προστασίας δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, από τη στιγμή που η ως άνω κοινοποίηση δεν αποτελεί, κατά τη φρασεολογία του ΓΕΕΑ, «πράξη της εκτελεστικής αρχής» η οποία μπορεί να αντιβαίνει στη νομοθεσία. Η εν λόγω κοινοποίηση δεν παράγει έτσι έννομα αποτελέσματα όσον αφορά τη νομική θέση της αναιρεσείουσας.

37 Κακώς η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν ήλεγξε αν η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 εμπεριείχε και απόφαση. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο όντως προέβη σε τέτοιον έλεγχο στις σκέψεις 91 επ. της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

38 Σχετικά με το σκέλος του λόγου αναιρέσεως που αφορά τη διαδικασία ενώπιον του ΠΟΔΙ, το ΓΕΕΑ επισημαίνει ότι η απόφαση επί του παραδεκτού της ανακοπής σε περίπτωση διεθνούς καταχωρίσεως συνεπάγεται τη μνεία της προσωρινής μη παροχής προστασίας στο διεθνές μητρώο των σημάτων. Η ως άνω διαδικασία και η διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ δεν είναι κατά συνέπεια παρεμφερείς σε ό,τι αφορά τα αποτελέσματά τους.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

39 Καταρχάς, επισημαίνεται, αφενός, ότι η αναιρεσείουσα δεν επικαλείται ενώπιον του Δικαστηρίου λόγο αναιρέσεως αντλούμενο από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 216/96 ούτε λόγο αναιρέσεως σχετικό με την καταβολή του τέλους ανακοπής.

40 Αφετέρου, διαπιστώνεται ότι η επίδικη απόφαση εκδόθηκε κατόπιν αιτήματος περί ακυρώσεως της αποφάσεως της 22ας Ιανουαρίου 2009 και όχι της κοινοποιήσεως της 20ής Μαΐου 2008.

41 Η απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2009 είναι η απόφαση εκείνη με την οποία το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ διαπίστωσε ότι η ανακοπή λογιζόταν μη ασκηθείσα λόγω μη καταβολής του τέλους ανακοπής εντός της προθεσμίας που είχε ταχθεί προς τούτο.

Επί του πρώτου σκέλους του λόγου αναιρέσεως

42 Το αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως της 22ας Ιανουαρίου 2009 είχε κριθεί από το τμήμα προσφυγών παραδεκτό, αλλά αβάσιμο, με το σκεπτικό ότι το τμήμα ανακοπών είχε το δικαίωμα, αν όχι την υποχρέωση, να επισημάνει σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας το ελάττωμα από το οποίο μπορεί να πάσχει η καταβολή του τέλους ανακοπής. Κατά το τμήμα προσφυγών, η κοινοποίηση με την οποία γνωστοποιείται ότι η ανακοπή έχει κριθεί παραδεκτή και διευκρινίζεται ότι έχει αρχίσει το στάδιο της κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγής της διαδικασίας ανακοπής δεν αποτελεί απόφαση που πρέπει να ανακληθεί σύμφωνα με το άρθρο 77α του κανονισμού 40/94, ούτε οριστική απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 57 του ως άνω κανονισμού, αλλά απλή προπαρασκευαστική κοινοποίηση.

43 Το τμήμα προσφυγών και, εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 74 και 75 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, συνήγαγαν εξ αυτού ότι η απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2009 είχε εκδοθεί βάσει των κανόνων που προβλέπονται για τη διαδικασία ex parte και ότι η προσφυγή κατά της ως άνω αποφάσεως έπρεπε να ασκηθεί κατά την εν λόγω διαδικασία. Το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το τμήμα ανακοπών ευλόγως δεν είχε αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων και έκρινε ότι δεν χρειαζόταν να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων της διαδικασίας της προσφυγής.

44 Ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η αναιρεσείουσα υποστήριξε ότι η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 συνιστούσε απόφαση που μπορούσε να ανακληθεί μόνον υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 77α του κανονισμού 40/94.

45 Το Γενικό Δικαστήριο δεν δέχθηκε τον χαρακτηρισμό της κοινοποιήσεως της 20ής Μαΐου 2008 ως αποφάσεως, με το σκεπτικό ιδίως ότι η κοινοποίηση αυτή δεν παρήγαγε δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα. Στη σκέψη 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η ως άνω κοινοποίηση δεν περιέχει κανένα στοιχείο από το οποίο να διαφαίνεται ότι πρόκειται για απόφαση επί του παραδεκτού της ανακοπής, ενώ στη σκέψη 92 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως διαπίστωσε ότι, με την κοινοποίηση αυτή, το ΓΕΕΑ γνωστοποίησε στην αναιρεσείουσα ότι η ανακοπή της είχε κριθεί παραδεκτή στο μέτρο που στηριζόταν στο μη καταχωρισθέν προγενέστερο σήμα. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε, στη σκέψη 95 της εν λόγω αποφάσεως, ότι το γεγονός ότι το ΓΕΕΑ εκτίμησε, στην εν λόγω κοινοποίηση, ότι έκρινε την ανακοπή παραδεκτή αποτελούσε τον δικαιολογητικό λόγο της εκ μέρους του ενημερώσεως των διαδίκων για την προθεσμία κινήσεως της διαδικασίας inter partes.

46 Στη σκέψη 102 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 δεν αποτελεί απόφαση, αλλά απλό μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας.

47 Εντούτοις, το σκεπτικό αυτό δεν μπορεί να επιδοκιμασθεί.

48 Ειδικότερα, πρώτον, από τον τίτλο ΙΙ του κανονισμού εφαρμογής προκύπτει ότι η διαδικασία ανακοπής κατά της καταχωρίσεως σήματος περιλαμβάνει δύο διαφορετικά στάδια. Στον κανόνα 17 του ως άνω κανονισμού απαριθμούνται οι προϋποθέσεις παραδεκτού της ανακοπής και στην παράγραφο 5 του εν λόγω κανόνα διευκρινίζεται ότι η απόφαση με την οποία διαπιστώνεται ότι η ανακοπή λογίζεται ως μη κατατεθείσα ή ότι πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη κοινοποιείται στον καταθέτη. Συνεπώς, το στάδιο της εξετάσεως του παραδεκτού μπορεί να καταλήξει στην έκδοση αποφάσεως που περατώνει τη διαδικασία και υπόκειται συνεπώς σε προσφυγή κατ' εφαρμογήν του άρθρου 57, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94.

49 Επίσης, ο κανόνας 18 του κανονισμού εφαρμογής διευκρινίζει, στην παράγραφό του 1, ότι «[ε]άν η ανακοπή κριθεί ότι είναι παραδεκτή σύμφωνα με τον κανόνα 17, το [ΓΕΕΑ] αποστέλλει κοινοποίηση στους διαδίκους ενημερώνοντάς τους ότι η διαδικασία ανακοπής θεωρείται ότι αρχίζει δύο μήνες μετά την παραλαβή της κοινοποίησης». Από το γράμμα του ως άνω κανόνα 18 προκύπτει ότι η διαδικασία ανακοπής αυτή καθεαυτήν, δηλαδή το στάδιο inter partes, αρχίζει μόνον όταν το ΓΕΕΑ έχει εξακριβώσει ότι η ανακοπή είναι παραδεκτή και ότι στο παραδεκτό της δεν αντιτίθεται κανένας από τους λόγους του κανόνα 17.

50 Η χρήση των όρων «jugée recevable [κριθεί παραδεκτή]» στο γαλλικό κείμενο του κανονισμού εφαρμογής δείχνει ότι η βούληση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν να εξετάζει το ΓΕΕΑ, από το στάδιο αυτό της διαδικασίας, το παραδεκτό της ανακοπής και να εξακριβώνει ότι το τέλος ανακοπής έχει κανονικά καταβληθεί.

51 Στις άλλες γλωσσικές αποδόσεις του κανονισμού εφαρμογής χρησιμοποιούνται οι λέξεις «se considere admisible» στα ισπανικά, «gilt» στα γερμανικά, «found admissible» στα αγγλικά και «considerata ammissibile» στα ιταλικά. Από την εξέταση των διαφόρων αυτών αποδόσεων φαίνεται ότι, αν εξαιρεθεί το γερμανικό κείμενο στο οποίο ο όρος «gilt» έχει χροιά λιγότερο έντονη από τους όρους που χρησιμοποιούνται στις λοιπές γλωσσικές αποδόσεις, η ανακοπή πρέπει να κρίνεται παραδεκτή πριν την έναρξη της διαδικασίας inter partes.

52 Τέλος, από το άρθρο 57, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι είναι δυνατόν να υπάρξουν πράξεις που, μολονότι εκδίδονται κατά τη διάρκεια της δίκης και δεν την περατώνουν, συνιστούν παρ' όλ' αυτά αποφάσεις.

53 Κατά συνέπεια, εσφαλμένως έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 91 και 95 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008, που είχε αποσταλεί σύμφωνα με τον κανόνα 18 του κανονισμού εφαρμογής, δεν ήταν παρά απλό έγγραφο με το οποίο το ΓΕΕΑ ενημέρωνε τον ανακόπτοντα για την έναρξη της διαδικασίας inter partes, καλώντας τον ταυτοχρόνως να συμπληρώσει την αίτηση του ανακοπής προσκομίζοντας αποδεικτικά στοιχεία, και ότι η κοινοποίηση περί του ότι η ανακοπή κρίθηκε παραδεκτή δεν συνιστούσε την οριστική τοποθέτηση του ΓΕΕΑ ως προς το παραδεκτό της ανακοπής.

54 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το ΓΕΕΑ, μολονότι δέχθηκε ότι η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 είχε σταλεί εκ παραδρομής, εντούτοις υποστήριξε ότι, στην πρακτική του ως άνω οργανισμού, το να δηλώνεται ότι η ανακοπή κρίθηκε παραδεκτή είναι απλή συνήθεια και η οριστική απόφαση επί του παραδεκτού της ανακοπής μπορεί να λαμβάνεται μόνο στο πλαίσιο της διαδικασίας inter partes. Κατά το ΓΕΕΑ, είναι απαραίτητο να προστατεύονται τα δικαιώματα άμυνας.

55 Το να χαρακτηρίζεται όμως η εν λόγω κοινοποίηση ως «απόφαση» επί του παραδεκτού της ανακοπής δεν θίγει την προστασία των δικαιωμάτων άμυνας.

56 Αφενός, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 64 των προτάσεών του, ο ανακόπτων δεν έχει συμφέρον να προσφύγει κατά της πράξεως με την οποία το ΓΕΕΑ κρίνει την ανακοπή του παραδεκτή.

57 Αφετέρου, αν το ΓΕΕΑ σφάλει κατά την εκτίμηση του παραδεκτού της ανακοπής κρίνοντάς την εσφαλμένως ως παραδεκτή και κινήσει συνεπώς τη διαδικασία inter partes, ο καθού η ανακοπή δεν στερείται τη δυνατότητα να επικαλεσθεί τα δικαιώματά του.

58 Ειδικότερα, ο καθού η ανακοπή μπορεί, πρώτον, να υποστηρίξει ενώπιον του ΓΕΕΑ ότι διαπράχθηκε σφάλμα όσον αφορά το παραδεκτό της ανακοπής και μπορεί να ζητήσει από το ΓΕΕΑ να ανακαλέσει την απόφαση με την οποία έκρινε ότι η ανακοπή ήταν παραδεκτή, βάσει του άρθρου 77α του κανονισμού 40/94.

59 Επ' αυτού του σημείου, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, καταρχήν, η ανάκληση παράνομης πράξεως επιτρέπεται, έστω και αν οι αρχές της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης επιτάσσουν να πραγματοποιείται η ανάκληση αυτή εντός ευλόγου προθεσμίας και να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός στον οποίο ο ενδιαφερόμενος είχε ενδεχομένως εμπιστοσύνη στη νομιμότητα της πράξεως (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 4ης Μαΐου 2006, C-508/03, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 2006, σ. I-3969, σκέψη 68 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

60 Όσον αφορά το ΓΕΕΑ, ο νομοθέτης της Ένωσης ρύθμισε τη διαδικασία για την ανάκληση των παράτυπων πράξεων που εκδίδονται από τον ως άνω οργανισμό. Συναφώς, το άρθρο 77α, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 διευκρινίζει ότι, στην περίπτωση που το ΓΕΕΑ εκδίδει απόφαση βαρυνόμενη με πρόδηλη διαδικαστική πλημμέλεια καταλογιστέα σ' αυτό, προβαίνει στην ανάκληση της ως άνω αποφάσεως.

61 Το εν λόγω άρθρο 77α προβλέπει, στην παράγραφό του 2, ότι η ανάκληση της εσφαλμένης αποφάσεως μπορεί να αποφασισθεί αυτεπαγγέλτως ή κατ' αίτηση ενός εκ των διαδίκων και ότι η ανάκληση αυτή μπορεί να αποφασισθεί εντός εξάμηνης προθεσμίας από της εκδόσεως της ως άνω αποφάσεως, κατόπιν διαβουλεύσεως, μεταξύ άλλων, με τους διαδίκους. Προκύπτει έτσι ότι η διαδικασία ανακλήσεως μπορεί να κινηθεί από τον καθού η ανακοπή.

62 Τέλος, το ως άνω άρθρο 77α ορίζει, στην παράγραφό του 3, ότι η ως άνω διαδικασία ανακλήσεως δεν θίγει τη δυνατότητα των διαδίκων να ασκήσουν προσφυγή σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με το άρθρο 57 του ως άνω κανονισμού.

63 Ο καθού η ανακοπή έχει, δεύτερον, τη δυνατότητα να επιτύχει την ακύρωση της πράξεως που κρίνει παραδεκτή την ανακοπή. Η ακύρωση αυτή μπορεί να ζητηθεί στο πλαίσιο της προσφυγής κατά της αποφάσεως που εκδόθηκε κατόπιν της διαδικασίας inter partes. Ειδικότερα, κατά της πράξεως αυτής, καθόσον δεν περατώνει τη δίκη, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή μαζί με την οριστική απόφαση επί του βασίμου της ανακοπής, σύμφωνα με το άρθρο 57, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94.

64 Από την εξέταση του συνόλου των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι, όταν το ΓΕΕΑ κρίνει ότι η ανακοπή είναι παραδεκτή, άρχεται το στάδιο inter partes της διαδικασίας. Κατά τη διάρκεια εξάμηνης προθεσμίας, η απόφαση με την οποία η ανακοπή κρίθηκε παραδεκτή μπορεί, εφόσον βαρύνεται με πρόδηλη διαδικαστική πλημμέλεια, να ανακληθεί αυτεπαγγέλτως ή κατ' αίτηση ενός εκ των διαδίκων, οπότε επέρχεται περάτωση της διαδικασίας ανακοπής. Από τη στιγμή που εκπνέει η προθεσμία αυτή, το στάδιο inter partes της διαδικασίας πρέπει να συνεχισθεί και να εκδοθεί απόφαση.

65 Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο καθού η ανακοπή μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών και να υποστηρίξει ότι η ανακοπή δεν ήταν παραδεκτή.

66 Ειδικότερα, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι από το άρθρο 62, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 προκύπτει ότι, μετά την εξέταση της προσφυγής επί της ουσίας, το τμήμα προσφυγών αποφαίνεται επί της προσφυγής, δυνάμενο «να ασκήσει τις αρμοδιότητες του τμήματος που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση», δηλαδή, εν προκειμένω, να αποφανθεί το ίδιο επί της ανακοπής, απορρίπτοντάς την ή κηρύσσοντάς την βάσιμη, επικυρώνοντας ή ακυρώνοντας ως προς τούτο την προσβαλλόμενη απόφαση (απόφαση της 13ης Μαρτίου 2007, C-29/05 P, ΓΕΕΑ κατά Kaul, Συλλογή 2007, σ. I-2213, σκέψη 56).

67 Η ως άνω αρμοδιότητα του τμήματος προσφυγών περιλαμβάνει και τον έλεγχο του παραδεκτού της ανακοπής προκειμένου να παρασχεθεί, εφόσον απαιτείται, η δυνατότητα στον καθού η ανακοπή να αμφισβητήσει το ως άνω παραδεκτό στο πλαίσιο της προσφυγής την οποία μπορεί να ασκήσει κατ' εφαρμογήν του άρθρου 57, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94.

68 Έτσι, η προστασία των δικαιωμάτων του καθού η ανακοπή διασφαλίζεται από τον μηχανισμό της ανακλήσεως του άρθρου 77α του κανονισμού 40/94 και τον μηχανισμό της προσφυγής του άρθρου 57 του ως άνω κανονισμού.

69 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης προέβλεψε, αφενός, δύο χωριστά στάδια στις διαδικασίες ανακοπής και, αφετέρου, μηχανισμούς ώστε να μπορεί ο καθού η ανακοπή να προσβάλει την απόφαση με την οποία το ΓΕΕΑ εσφαλμένως έκρινε την ανακοπή παραδεκτή.

70 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει ότι, κρίνοντας, στις σκέψεις 95 και 102 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 είχε ως αποκλειστικό σκοπό να ενημερώσει την αναιρεσείουσα για την ημερομηνία ενάρξεως του σταδίου της κατ' αντιμωλίαν διεξαγωγής της διαδικασίας ανακοπής και ταυτοχρόνως να την καλέσει να συμπληρώσει την ανακοπή επικαλούμενη πραγματικά περιστατικά, προσκομίζοντας αποδείξεις και διατυπώνοντας παρατηρήσεις και ότι η ως άνω κοινοποίηση δεν συνιστούσε απόφαση, αλλά απλό μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας χωρίς δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα, το Γενικό Δικαστήριο παρέβη τις συνδυασμένες διατάξεις των κανόνων 17 και 18 του κανονισμού εφαρμογής καθώς και των άρθρων 57 και 77α του κανονισμού 40/94.

71 Εξ αυτού συνάγεται ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί, χωρίς να απαιτείται να δοθεί απάντηση στα λοιπά σκέλη του μοναδικού λόγου αναιρέσεως.

Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

72 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση.

73 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, στις σκέψεις 17 και 31 της επίδικης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η προσφυγή ήταν αβάσιμη και ότι το τμήμα ανακοπών είχε ορθώς κρίνει ότι η ανακοπή λογιζόταν ως μη ασκηθείσα.

74 Το Δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι, στο σημείο 19 της επίδικης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η κοινοποίηση της 20ής Μαΐου 2008 με την οποία γνωστοποιούνταν ότι η ανακοπή είχε κριθεί παραδεκτή δεν συνιστούσε απόφαση που μπορούσε να ανακληθεί σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 77α του κανονισμού 40/94, αλλά απλή προπαρασκευαστική κοινοποίηση και ότι μια τέτοια κοινοποίηση δεν δεσμεύει το ΓΕΕΑ.

75 Όπως όμως εκτέθηκε στις σκέψεις 53, 64 και 68 της ανά χείρας αποφάσεως, η πράξη με την οποία το ΓΕΕΑ ενημερώνει τον ανακόπτοντα ότι η ανακοπή του κρίθηκε παραδεκτή δεν είναι απλή κοινοποίηση εκ μέρους του ΓΕΕΑ, αλλά συνιστά απόφαση επί του παραδεκτού της ανακοπής που μπορεί να ανακληθεί μόνον υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 77α του κανονισμού 40/94 ή να ακυρωθεί στο πλαίσιο προσφυγής που ασκείται σύμφωνα με το άρθρο 57 του ως άνω κανονισμού.

76 Εξ αυτού συνάγεται ότι, εφόσον το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι η εν λόγω πράξη δεν είχε ανακληθεί εντός εξάμηνης προθεσμίας, κακώς έκρινε ότι το τμήμα ανακοπών είχε, μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, το δικαίωμα να εξετάσει αν η ανακοπή λογιζόταν ως μη ασκηθείσα, λόγω εκπρόθεσμης καταβολής του τέλους ανακοπής.

77 Συνεπώς, η επίδικη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

78 Δυνάμει του άρθρου 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως γίνεται δεκτή και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αποφαίνεται και επί των δικαστικών εξόδων. Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

79 Εν προκειμένω, εφόσον η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και η αναιρεσείουσα ζήτησε την καταδίκη του ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα, το ΓΕΕΑ πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα τόσο της πρωτοβάθμιας όσο και της αναιρετικής δίκης.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφασίζει:

1) Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 12ης Μαΐου 2011, T-488/09, Jager & Polacek κατά ΓΕΕΑ (REDTUBE).

2) Ακυρώνει την απόφαση του τετάρτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) της 29ης Σεπτεμβρίου 2009 (υπόθεση R 442/2009-4), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Jager & Polacek GmbH και της RT Mediasolutions s. r. o.

3) Καταδικάζει το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) στα δικαστικά έξοδα τόσο της πρωτοβάθμιας όσο και της αναιρετικής δίκης.

(υπογραφές)